

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De eadem missa sicca in mari vel fluminibus celebranda. c. 47

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Trium puerorum *rc.* Deponit omnia paramenta; prout sepe
fius post missam ordinariam dictum est.

De eadem missa sicca in mari et fluminibus celebrari solita *L. 47.*

In loco fluctuanti, ut in mari et fluminibus celebrare non
licet alieni. Consuevit tñ in mari, pro populorum deuotione
abiq; psecratione missa (quã sicca vocant) dici per sacerdotem
hoc ordine. In loco namis ecclesiola nuncupato, parata est mē
sa, supra quam ponit mappa munda. Et non benedicta: et in me
dio partis posterioris eiusdem mensę crux, ac hinc et inde in cor
nibus posterioribus ipsius mensę duo candelabra cu; duabus
candelis ardentibus collocantur: ubi sacerdos missas huius di
cturas, añ dictam mensam stans, accipit super pelliceus, et de sup
stola ab humeris dependentē: quã transferat ante pectus per
modū crucis: et circumgito eam firmat. Uel sim alios, oibus para
mentis sacerdotalibus induitur ordine superius dato, omissa so
la planeta, siue cassida, qua non utit. Sicq; paratus stans ante
mensam pateram facit cōf. sionem cū bis, qui intersunt dicens.
In nomine patris, et filij, et spiritus sancti. Introibo *rc.* prout
hī supra in principio missę, usq; ad orationem. **Oramus te do
mine, ut per merita** *rc.* conclusiue: ascendit ad mensam p̄dictam:
et ostendit oculo, stas in cornu epistolę legit intracū, missę
kyrieleis. **Gloria in excelsis Deo** sic est dicendum. **Dñs vobiscū**
non vertendo se ad populum. **Oramus, et orationem ordina
riam.** Quando si placet, et diei pueniat, facit vnam vel duas cō
memoraciones legit **Epistolā, Graduale, Alleluia,** si est dicit
conat, vel tractū: portat librum ad Cornu Euāgelię dicit in me
dio mensę. **Añda** *rc.* **Dñs sit in corde** *rc.* deinde ante librum,
Dñs vobiscū, Sequentia *rc.* signando librum et se in fronte, ore
et pectore finito Euāgeliō osculatur textum: dicit **Credo,** si dies
et officium requirit. **Domine vobiscū** non vertendo se ad po
pulum, **Oramus Offertorium, Prefationem, Sanctus** *rc.*
Oramus p̄ceptis salutaribus moniti *rc.* **Pater n̄r, Agnus dei,**
et ad osculum parit, si alias officio illius diei quod legit conue
niat: reuertitur cum libro ad cornu Epistolę dicit cōtionem in
eodē loco **Dñs vobiscū** non vertendo se ad populum, **Post
cōtionem, et cōmemoraciones, si prius fecerit ibidē, Dñs vobiscū,**
et prius: **Ite missa est, vel Benedicamus, prout conuenit, an
Requie**

Requiescant in pace si legit pro defunctis: *quod dicitur ibi dicitur*
verit ad populum, et illi more solito benedicit, si non legit pro
defunctis: pro quibus si legit benedictionem huiusmodi pretermissam
Tum dicit *Deus vobiscum*, et signans seipsum in fronte, ore, et
pectore, continuat, *Initium sancti Evangelij secundum Joannem*
In principio etc. *ut supra*. Quo finito, vestes sacras, quas rece-
pit, ibidem deponit. Omnia premissa in huiusmodi Missa dicuntur
voce intelligibili: ita quod ab omnibus illis, qui interfunt, audiantur.

De eadem missa coram infirmo, vel alia persona celebranda. Cap. 48.
Et si aliquis accidat, quod quis infirmus, vel alius velit missam
audire, ubi non est sacerdos ad missam celebrandam disposi-
tus, quod ipse eadem oratione celebravit, vel ex alia legitima causa, po-
terit sacerdos in ecclesia vel alio loco convenienti, ut premit-
tur, missam huiusmodi siccam legere in omnibus et per omnia, prout supe-
rius de missa navali dictum est: et non debet in ea sacra ostende-
re: et si illud in ecclesia ibidem in loco suo sacro habeat para-
tum propter periculum ostensionis. Ad laudem saluatoris nostri.

Tractatus de defectibus in missa occurrentibus. Cap. 49.
Efectus missae sunt, quoniam requisita ad missae celebrationem de-
ficiunt. Isti autem defectus contingunt aut ex parte sacerdotis, aut
ex parte ministrorum, aut ex parte ministerii: quod in sacro requiritur pa-
nis triticeus, vinum de vite, aqua naturalis: et sunt haec ex parte
materie. Ex parte vero forme requiruntur verba consecrationis,
et intentio consecrantis. In ministro autem requiritur exterius de-
bitum vestimentum, et in corpore ieiunium, et dispositio mentis et affectus
quodque sit rite ordinatus. Et in ministerio requiritur, quod missa com-
pleteatur, id est sacrificium sit completum et perfectum: et quod sacerdos su-
mat sacrificium comendo. Unde de his dicendum est per ordinem.

Primo de defectu panis. Cap. 50.
Sciendum est igitur, quod deficiens in pane fermentato, graviter
peccat: quod facit contra statutum et consuetudinem ecclesiae. Si vero
deficiendo in azymo corrupto et infecto propter irreverentiam sacrifi-
cii talis panis si deficiatur sacrificium est. Sed si panis sit a deo corru-
ptus, ita quod in eo deficeret species panis, non potest deficiere: hoc est per
verba sacri non efficitur corpus Christi: et quod species maneat, potest con-
gnosci ex hoc: quod continuity non est soluta, nec alia accidentia abla-
ta.